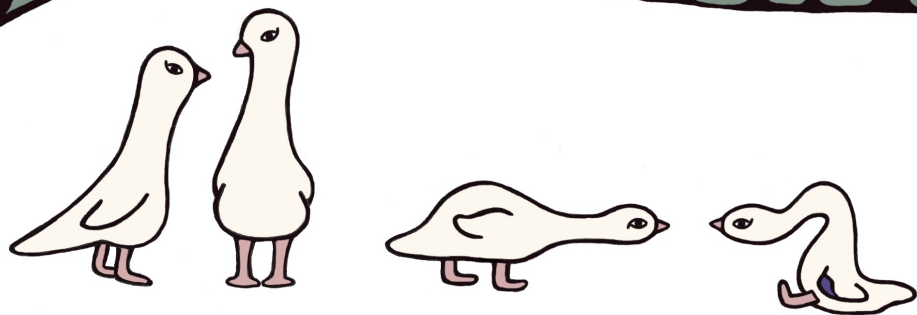
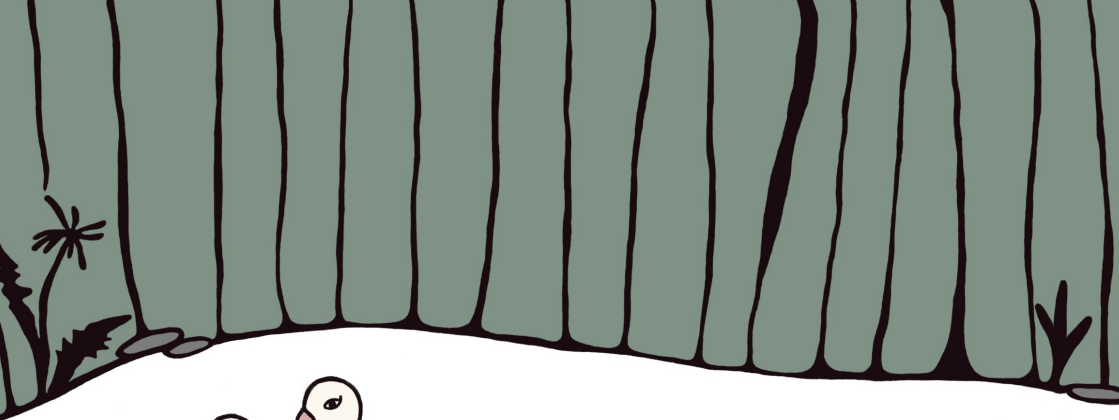
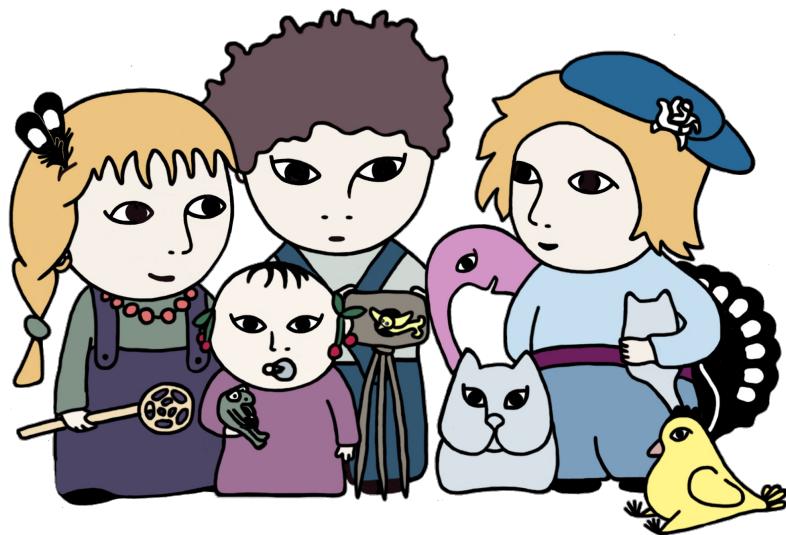

ЧАС ФАРБУВАТИ ГУСЕЙ

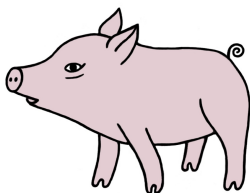
та інші пригоди Марічки, Тараса и Миколки

ЛЮБАВА МАЛИШЕВА

ЛЮБАВА МАЛИШЕВА

**ПРИГОДИ МАРІЧКИ,
ТАРАСА І МИКОЛКИ**

Хмельницький, 6.1.2022

Миколка і Тарас колядують

Намело снігу! Як нам роздивитися Тараса і Миколку серед заметів, коли вони йдуть селом у Святий вечір з іншими дітлахами? Здається, це Тарас: крихітка років п'яти у сірій хустці навхрест. Видно тільки червоні щоки та блакитні очі. Вся хустка у великих сніжинках. А ось і Миколка, двоюрідний брат Тараса. Підбіг ззаду й штовхнув Тараса убік від стежки, прямо в замет. Натопт рухається селом від хати до хати. В одні хати діти заходять і співають довго-довго, інші господарі зустрічають ряджених на порозі, та в дім не кличуть. Старші йдуть першими:

*Ангели співають,
Славу возвіщають.
Як на небі, так на землі
Мир проповідують.*

Світланка несе зірку з дзвіночками. Ігор вивернув кожух навиворіт, розфарбував обличчя сажено, гуде в дудку. Андрій десь роздобув справжній величезний барабан, такий, які приносять лише на весілля.

*Славим Тебе, Царю,
Небесний Владарю,
Даруй літа щасливії
Цього дому господарю.*

Подивіться, що там відбувається? Відчиняються двері — і на порозі з'являється дід Петро. Світланка танцює, інші грають, співають, посівають зерном. Дід посміхається, виносить дітям хліб та цукерки. Тарас кладе дари до свого мішечка. Інші мішки вже повні. Будинок самотнього діда Петра останній у селі. Час вертатись назад. Дзвенять дзвіночки, великий барабан гупає, і дитячий хор розходиться по домівках.

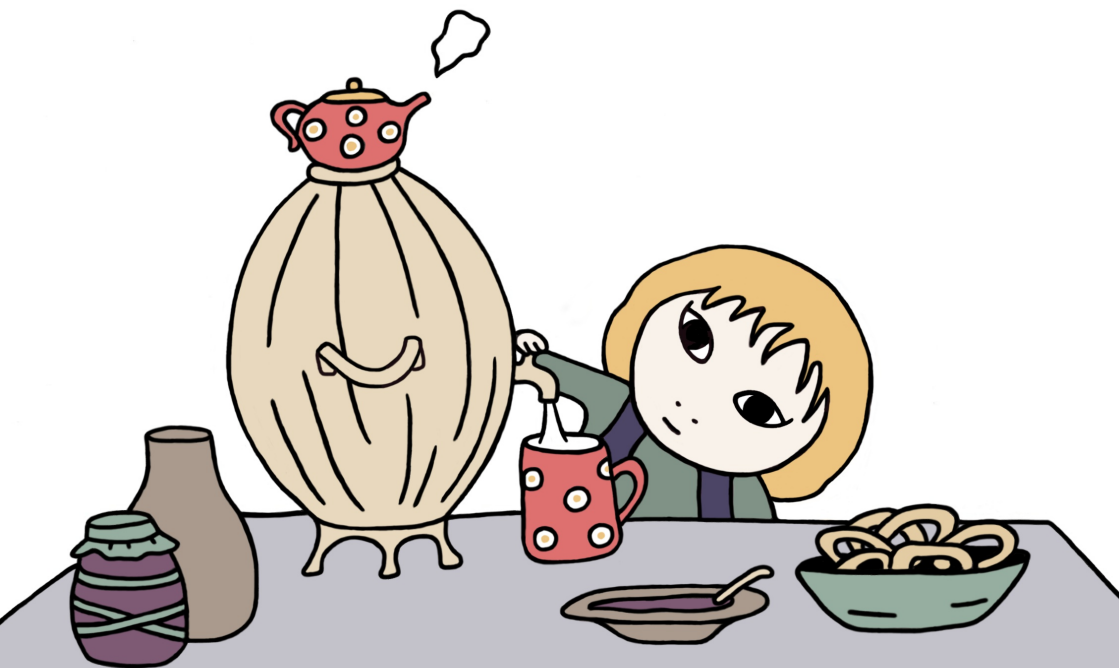
*Даруй господарю,
Даруй господині.
Даруй літа щасливії
Нашій неньці Україні!*

Миколка і Тарас живуть на дальній околиці села. Їм йти довше за інших. Ось зникає за хвірткою свого будинку Світланка. Дорога йде через невелике поле, за яким на пагорбі видніються два будинки. Сніг мете й мете.

— Послухай, Тарасе, — пропонує Миколка. — До будинку так далеко! Давай зайдемо до Марічки, погріємось.

— Давай, — погоджується шестирічний Тарас. — Пряниками і цукерками поділимося. Малу ж не відпустили на колядки. Вона зрадіє.

І справді, мала Марічка не спить, сидить в будинку одна.

Марічці чотири роки. Миколка і Тарас знімають кожушки, сідають за стіл, чекають частування. Марічка вбирається: мамина хустка, фартушок.

Що звичайно робить мама, коли приходять гості? Дівчинка наливає горілку в стакани. Тарас і Миколка — що звичайно роблять гості? — випивають горілку залпом. Сидять.

Тарас каже: — Спасибі твоєму дому, господиня, ми підемо! Миколка може тільки дивитися — його очі широко відкриті, а рот немов онімів.

Марічка допомагає зав'язати хустки та проводить гостей. А потім ще сидить біля вікна, і задоволено дивиться, як маленькі фігури зникають стежкою вбік поля. Радіє, що змогла правильно прийняти гостей.

Пройшовши полем метрів п'ятдесят, Тарас і Миколка мовчки падають, їх починає замітати снігом.

Мати Марічки, повернувшись від кума, слухає захоплену розповідь дочки. Батько біжить стежкою, щоб дізнатися, чи дійшли діти додому. Дійшли. І кожен спить у себе в хаті.

Дядько, який повертався з колядок із сусіднього села, знайшов у снігу Тараса. А коли на возі Тараса розтрясло, то почулося: "Другий був". Дядько повернувся і викопав із снігу Миколку.

Дід Петро полює

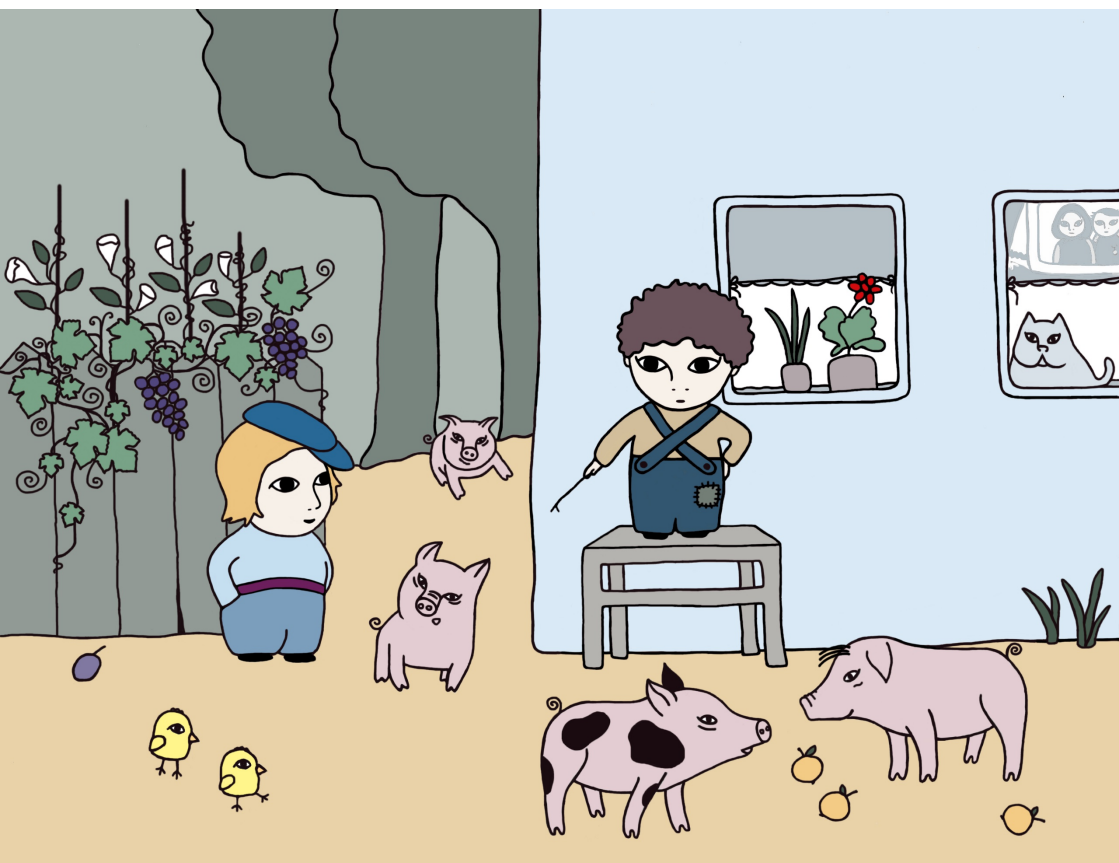
Дід Петро часто йде на сінник за будинком і там спить. Навіть сьогодні, у день свого дев'яносторіччя. А в цей час у хаті за довгим столом сидить вся сім'я та святкує дивовижну дату. Дід наш такий старий, що правнуків у нього шістнадцять. І всі правнуки пишуть, їх годують, вони сплять на руках у своїх матерів та батьків, які посідали навколо довгого столу, заставленого їжею. Про діда всі якось і забули. Спить собі — то й добре. І тут до хати входить дід Петро. Він тримає за вуха товсту зайчиху.

Сім'я разом змовкає.
Зайчиху забирають, діда
саджають за стіл —
він плаче і сміється,
розповідаючи, що зайчиха
пригрілася біля нього,
сплячого на сні:
— Ну я її і впіймав!

— Ну дід, ну дає! —
захоплено кажуть родичі
один одному.

І Тарас теж вказує Миколці:
— Бачиш, який у мене дід!
— Так він і у мене дід! —
нагадує Миколка.
— Точно, — погоджується
Тарас.

Поросятка тітки Неоніли

У тітки Неоніли великий двір. Мукають корови, кудяхкають кури, уздовж сараїв стоять клітки з фредками і кролями, кілька бичків живуть в окремих стійлах, і аж три собаки охороняють комори. Головне багатство Неоніли — поросятка. Увесь двір зритий їх рильцями і потоптаний їх копитцями.

Неоніла висока, міцна, рожевощока, з білим волоссям. Сьогодні у неї особливо багато роботи — потрібно робити сметану. Неоніла говорить Тарасу:

— Тарасе, ти рахувати вмієш?

— Вмію!

— То допоможи мені. Я вже погано рахую. Порахуй моїх поросят! Чи всі у дворі? Ніхто не втік?

Хлопчики радіють такому відповідальному завданню та сідають на лавочку біля кухні.

Рахувати поросят складно, тому що ті бігають.

— Раз, два, три... десять, — рахує Тарас.

— Двадцять два, двадцять три, — змінює його Миколка.

— Багато у неї поросят. Тарас збивається і починає знову. Але, здається, поросят стає все більше й більше.

— А давай їх усіх переженемо до саду! — пропонує Миколка. І будемо рахувати тільки тих, хто прибігає по цей бік від хвіртки.

— Точно.

— Раз, два, три, — знову рахує Тарас.

— Сорок п'ять, сорок шість.

Неоніла виходить на ганок з двома літровими банками сметани.

— Ну що, Тарасе, скільки вийшло поросят?
— Не менше, ніж вісімдесят. Але точно не можу порахувати, збиваюся, може й сто. Скільки їх у Вас було ?
— А як ти рахував?
— Ми їх переганяли з двору в грушевий сад.
— Так вони ж назад через поле прибігали! — сміється тітка Неоніла. — У мене всього десять поросят. Але вони бігають швиденько.

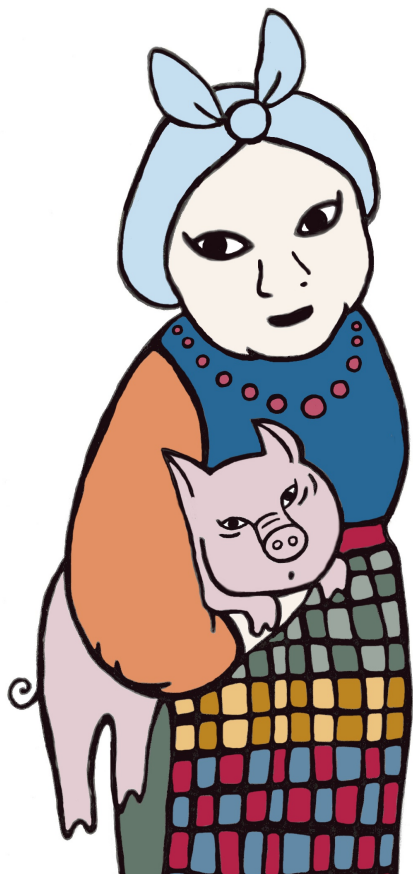
Збентежені хлопчики перевіряють. Так, дійсно, одні й ті ж поросятка бігають по колу. Вдесятьох. Ось і цей з великою чорною плямочкою весь час пробігає, і цей, дуже щетинистий, здається знайомим.

— Ну, рахівники, віднесіть додому сметану.

— Незручно вийшло, — каже Миколка, коли вони виходять за ворота.

— З поросятами не допомогли, а сметану за роботу взяли.

— Не взяти було б неввічливо, — пояснює Тарас.

Миколка, Тарас та Марічка пасуть корів

Марічці п'ять, Миколці шість, а Тарасу сім років. Сьогодні вранці вони йдуть пасти своїх корів. У Миколки дві корови. Тобто, він так говорить, що дві корови. Але насправді Марічка й Тарас з ним погоджуються із ввічливості. Певна річ, що друга корова зовсім і не корова, а теля.

Теля народилося на початку весни. Всі по черзі дивилися у віконце сараю — дивилися, як корова стогне, а ветеринар погладжує її по животу. Ветеринар Сергій Іванович звелів "дрібноту прибрати".

— Що ж це робиться! — казав Тарас. — Народжується нова корова, а нас не пускають!

— Несправедливо, — казав Миколка. — Як же ми побачимо, які у теляти оченятка? Як дізнаємося, дівчинка чи хлопчик? І ще — ось теля побіжить як народиться — чи не побіжить?

Миколка і Тарас полізли дивитися з даху. Мокра корівка невпевнено стояла посередині двору і перебирала тоненькими ніжками, які ставила ширше — щоб не впасти.

Це все було давно. Сьогодні Миколка сам веде своїх чорно-білих корів пастися. І Марічка веде руду корову. І Тарас теж руду. Корова Тараса — дочка корови Марічки. Такі ось родинні коров'ячі зв'язки.

Діти йдуть селом, проходять повз ставок, проганяють корів через перше поле і наближаються до другого, на якому й потрібно зупинитися. Раптом корова наступає на ногу Миколці.

— Корова мені ногу віддавила, — кричить Миколка.
— А-а-а-а, — кричить Марічка.
Миколка витягає ногу із м'якої землі:
— Живий!

На другому полі діти прив'язують дорослих корів до вбитих у землю залізних петель та лягають в тіні дерева, щоб відпочити й обговорити подію. Щоб, наприклад, було, якби корова наступила Миколці на ногу по-справжньому? Нога б зовсім відпала чи ні? І чи пришили б ногу лікарі, якби вона все-таки відпала?

Трактор

Сонце котиться вниз по рожевіючому небу. Серед соломки на полі стрекочуть і дзвенять комашки. Поруч з сараєм, що покосився, пригинаються до землі обважнілі гілки яблуні. А Миколка і Тарас сидять у тракторі та пересувають важелі.

Марічка в трактор не залазила. Ходила навколо та й знайшла мотузку. Мотузка не те, щоб дуже довга і не те, щоб дуже коротка, накинута на одну з дощок сараю.

— Як думаєш, Миколко, дотягнеться ця мотузка до трактора?
— Зараз подивимося.

Хлопчики зістрибують на землю та розплутують мотузку. Вдається навіть примотати мотузку до трактора.

— Поб'ємося об заклад, що це спеціальна тракторна мотузка? Щоб трактор не покотився — його прив'язують, — каже Тарас.

— Як це він може покотитись? — запитує Марічка.

— Як? Як? Як трактори котяться? Пої-ї-ї-де собі та подавить наші городи.

— Ну ж бо, дрібнота, вимітайтесь звідси! — у двері заглядає тракторист Борис. Він повинен відігнати трактор у ремонт.

— Ах, — сплескує руками Марічка, коли мотузка, що зв'язує сарай і трактор, натягується.

— Цікаво, чи порветься мотузка, — каже Тарас.

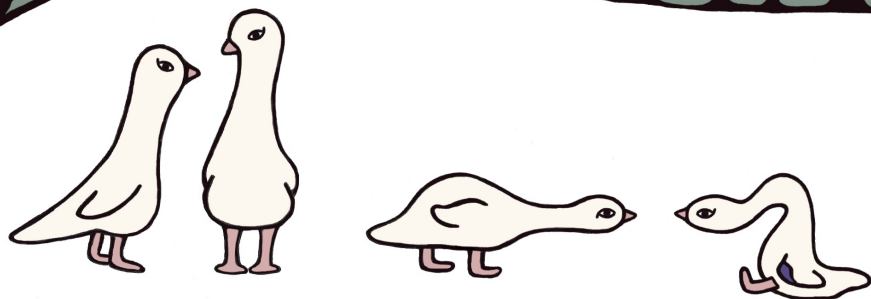
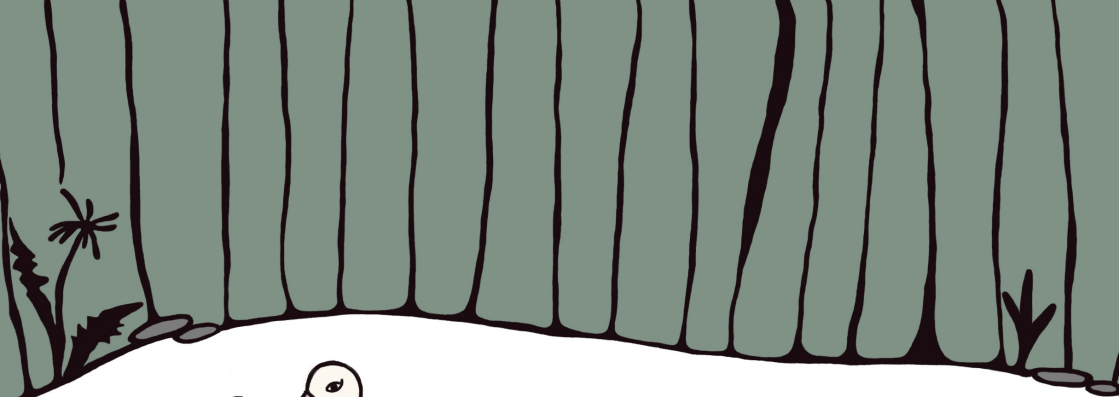
— Звісна річ! У трактора — кінська сила! — каже Миколка.

Мотузка натягується, сарай розсипається, піднімається хмара пилу.

— Ну що, — каже Марічка, — порвалася мотузка?

— Міцна, значить, мотузка, — каже Тарас.

Час фарбувати гусей

Миколка, Тарас та Марічка сидять на лавці й гойдають ногами. Кожен стискає гроші у жменьках. Сьогодні всім трьом звеліли купити баночку фарби для гусенят. Їх завжди позначають фарбою, щоб не переплутати. Ну що ж, доручення треба виконувати. У сільпо продається багато фарби. Проте найдешевша — фіолетового кольору.

— Давайте купимо найдешевшу, — пропонує кмітливий Тарас. Заощадимо гроші і купим за них багато повітряних кульок.

— Кульки — річ необхідна, — погоджується Миколка.

— Та й гуси які гарні будуть — фіолетові, — підмітила Марічка.

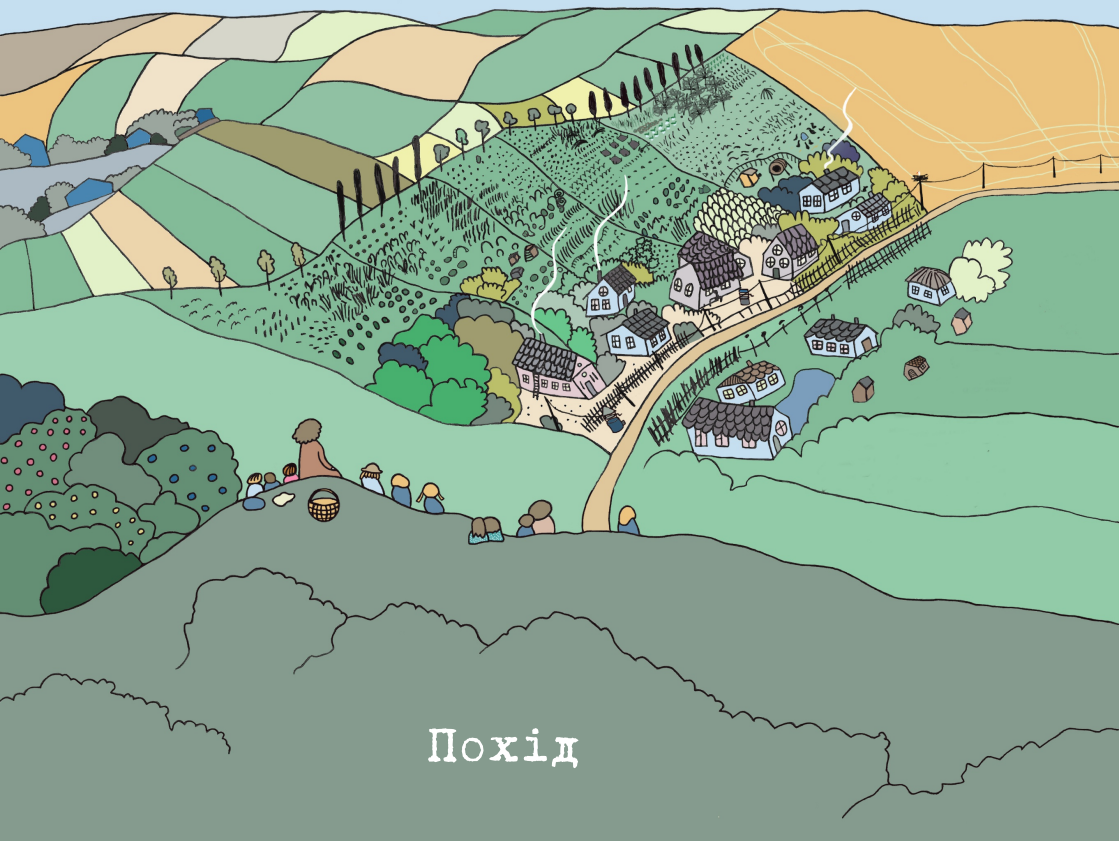
Продавщиця запитує: — Вам насправді звеліли купити стільки кульок?

— Навіть не сумнівайтесь, — запевняє її Тарас. Він не боїться, що їхню брехню викриють. Адже фарбу вже купили — яким чином мама дізнається про кульки?

Наступного дня Миколка виводить на вулицю п'ять фіолетових гусенят, Тарас — сімох, а Марічка — цілу фіолетову гусячу зграю: п'ятнадцять птахів. Миколку й Тараса гуси пощипують, і Марічка їм пояснює:

— Треба їх прутиком лякати. Вони дуже бояться прутика. І щаслива трійця прутиками жене гусей до ставка — вздовж парканів, які звечора повністю пофарбовані свіжою фіолетовою фарбою.

Похід

— Завтра йдемо у похід! — оголошує Ніна Георгіївна. — Беріть із собою теплі речі, запаси їжі та води! Малюки збираються на шкільному подвір'ї. Тут учні різних класів, із кожним — маленький брат або сестричка. Усі з судками, кошиками, сумками. Вчителька наказує шикуватися парами, і діти урочисто направляються до поля. На іншій стороні поля вчителька командує:

— Привал!

Всі дуже стомилися, тому розсідаються на пеньки і підстилки, прихоплені з дому, та їдять. Багато дітлахів вперше вирушили у такий серйозний похід.

З пагорба відкривається пейзаж на далекі ліси. Покриті деревами пагорби перемежуються із зеленими, чорними, жовтими полями. Сонце ще не зійшло високо. Повітря не спекотне. Дрібні комашки літають, але ще рано до того часу, коли з'являться оводи, які жалять.

Вчителька годує сина Павлика і водночас показує, що під час війни, он у тому лісочку, і в тому ліску, і навіть ось у тому — ховалися партизани. Мама Тараса сьогодні, коли доїла корову, розповідала, що Ніна Георгіївна теж була у партизанському загоні, снайпером. Але Тарас мовчить — може, це військова таємниця? Та й не віриться йому, що Ніна Георгіївна така смілива. Вона, напевно, насправді й стріляти не вміє.

Якщо дивитися в бік села, то видно, як на довгих городах, що тягнуться за будинками, працюють колгоспники. Повітря ще прозоріше. Якщо прижмуритися, то, навіть, видно, як кури ходять по дворах. І як центральною дорогою трактор їде селом. А назустріч йому — віз.

Вчителька піднімає дітей і веде їх далі, до наступного ліску, соснового. Марічці стає важко нести сумку, і вона роздає свої яблука. Та й інші діти охочіше діляться один з одним припасами. Ось і обійшли навколо села. Задоволені малюки прощаються один з одним і зі своєю вчителькою — біжать додому.

Все-таки похід — справа велика. І ніби всі поля та ліски виходжені вздовж та впоперек. Але похід — це зовсім серйозно, адже так? Можна і від голоду, і від холоду померти. Справжній похід витримає не кожен.

Ластівка

Марічці дуже цікаво, як влаштоване гніздо ластівки, тому все літо вона розглядає гнізда під дахами хати. Але ні, не дістати. А ось у сараї дотягнутися до ластівчиних гнізд можна. Але як дістати пташеня?

Бабуся Марічки помічає, що ластівки розкричалися, і визирає з кухні:

— Марічко, не можна чіпати гнізда!

Марічка біжить до брата Тараса. Він найстарший і повинен все знати про ластівок.

— Так гнізда можна чіпати! Ми стільки гнізд з Миколкою розорили.

— Тоді допоможете мені дістати пташеня? — запитує Марічка.

— Тут є пташенята, — каже Тарас, заглянувши у гніздо. — Дістати одного?

— Благаю! — каже Марічка.

— Можна.

Тарас витягує пискливе пташеня. Батьки-ластівки обурені і підлітають зовсім близько.

— Який гарненький, товстенький, маленький пінгвінчик! — захоплюється Марічка. — Ну мені вже шкода його, поклади назад.

Товариші виходять на подвір'я та сідають під виноградом.

— Що там було? — запитує Микола.

— Пташеня! — пищить Марічка, показуючи, як пташеня боялося.

— Ви що, пташеня брали? — уточнює Миколка.
— Ну так.
— Мама каже, якщо взяти пташеня — ластівки покинуть гніздо.
— Як покинуть? — лякається Марічка. — І моє пташеня помре?
— Помре, точно помре, — каже Миколка. — І корова тепер теж помре. Погана прикмета!
— Вже час плакати чи ще не час? — думає Марічка.
Але ластівка прилітає й годує пташеня.

Чесність

Маленький жовтий автобус набитий битком. Ще більше людей залишилося на вокзалі — не влізли. Ось жінка везе шість великих подушок. Ось старенький із курчатами. Бабуся тримає кошик з поросям. Дядечко в капелюсі та костюмі тримає горщики з розсадою. Молода жінка годує немовля. Поруч із Марічкою — старенький, у якого щось капає з сумки.

Автобус їде до Грушівки. Відкриті всі вікна, але все одно страшенна спека.

— Тітонько, моя бабуся не купила квитки! — кричить Марічка кондукторці.

Спочатку кондукторка вдає, що не чує, але потім їй доводиться протискуватися через увесь автобус, щоб взяти у Маріччиної бабусі гроші. Бабуся не знає, куди сховати очі.

— Що ж ти, дівчинко, так кричиш? — запитує кондукторка, відриваючи квитки.

— Треба завжди поступати чесно. Який приклад подає мені бабуся?

Банка молока

Банку молока треба відвезти до тітки Неоніли. Антоніна, тітка Миколки і Тараса, позичила банку молока минулого тижня, а тепер вирішила віддати борг.

Тарас і Миколка вивозять з сараю велосипед. Прийняли рішення: Тарас буде крутити педалі, Миколка поїде на багажнику з банкою молока. Вирішують — і їдуть. Тим більше, що надворі зовсім темно — треба поспішати.

Тарасу важко крутити педалі. Ось він долає перший пагорб, другий... Дорога проходить повз цвинтаря.

Миколка лякається:

— Тарасе, а чи не нападуть на нас мерці?

— Не повинні.

— А якщо нападуть? Вже темно.

Тарас крутить педалі та поглядає у бік цвинтарної огорожі. Його теж турбує, що мерці можуть напасти. Але вигляду подавати не можна — Миколка злякається.

Хоч Тарас і мовчав, Миколка все одно злякався і не вдержав банку. Все молоко розлилося. Як бути? Треба їхати назад. Антоніна зітхає, наливає нову банку молока.

Тепер банку тримає Тарас, а Миколка керує велосипедом. Тарас намагається заспокоїти товариша:

— Ти, Миколко, не бійся. У мерцях нічого страшного немає. Буває, звісно, що вони на людей нападають. Але я особисто такого ніколи не бачив. Хоча, можливо, це тому, що мерці людей з'їдають, і потім тих людей ніхто не бачить...

Безлюдна дорога тиха — чути як ритмічно скриплять пружини, шарудять велосипедні ланцюги і крутяться колеса. Вдалині виють собаки. Миколка стискає зуби від страху та тисне на педалі сильніше.

Тарас продовжує заспокоювати друга:

— А якщо мерці й нападуть на нас, то завжди можна втекти. Вони ж не наздоженуть! Миколко, ти бачив мерця, якого у ставку знайшли минулої весни? Ось все тому, що ти не бачив. Мрець був такий синій, що кожному ясно — такий швидко бігати не може. Інша річ, якщо хтось вдома помре. Тоді, може, й наздожене. Але ось того мерця зі ставка, що похований найближче до огорожі, можеш не боятися... Бачиш, які маленькі ворота? Ну хіба можуть через нього

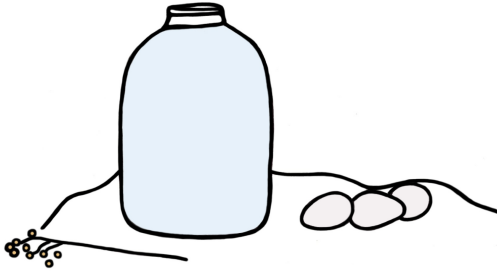
водночас всі мерці пролізти ? Найбільше три-чотири мерця кинуться за нами...

Миколка не витримує та падає разом з велосипедом, Тарасом і банкою молока. А потім підхоплюється й тікає, плачучи, додому.

— Чого це він? — дивується Тарас, струшуючи уламки та оглядаючи мокру від молока сорочку. — Адже й справді, багато мерців одночасно й не нападуть, десь трое-четверо. А ось якщо мерці вміють літати...

Тарас сідає на велосипед та їде за Миколкою:

— Гей! Миколко! Якщо мерці вміють літати — тоді зовсім інша справа...

Буркун

Сьогодні повинні вилупитися каченята. Правда, всі про це забули. Тільки дід Петро ходить з палкою біля великої коробки, вкутує качку, що висиджує каченят, ставить коробку ближче до грубки і чекає.

— Ти що, діду? — запитує Марічка.

— Чекаю каченят.

— А навіщо?

— А якщо я раніше помру й не побачу?

Марічка тікає, а дід бурчить на качку, щоб висиджувала швидше. Качка не витримує й тікає. Дід бурчить, що навіть качки з глузду з'їхали і розівчилися висиджувати. Він слухає, що відбувається всередині яйця, розбиває яйце й виймає крихітне каченя. Те пищить. Дід виймає друге, третє.

Скоро у коробці серед битої шкаралупи пищить цілий виводок. Каченята мокрі, брудні. Дід сміється — дожив, дочекався каченят у цьому році. Хіба жарт — дев'яносто років? Кожен день немов останній. Дід виносить качину коробку у двір і висипає пташенят на травичку. А сам сідає на лавочку і дивиться, як дворові птахи підходять до пташенят, що пищать.

Дід засинає. Уві сні він бачить, що неслухняні новонароджені каченята щипають розсаду на городі, і знову бурчить.

Весільна свиня

— А Настя заміж виходить, — розповідає перед уроками Марічка шкільним подружкам.

— Правда? А за кого? За кого?

— Поки не вирішили.

На перерві новина про весілля доходить до класу Тараса і Миколки. Не може бути! Нещодавно, коли ходили на ставок, Настя обіцяла вибрати собі за чоловіка або Тараса, або Миколку. І навіть погодилася почекати, коли вони виростуть.

— Але ж Настя нам обіцяла почекати!

— Розумієте, чекати ніяк не можна, — роз'яснює Марічка. — Адже кабан виріс!

— Який кабан? — запитує Тарас.

— Той, якого на весілля ростили.

Увечері Настя сидить перед дзеркалом:

— А що, Марічко, я гарна?

— Дуже! — каже Марічка.

— А що, біла сукня мені личить?

— Жах як личить!

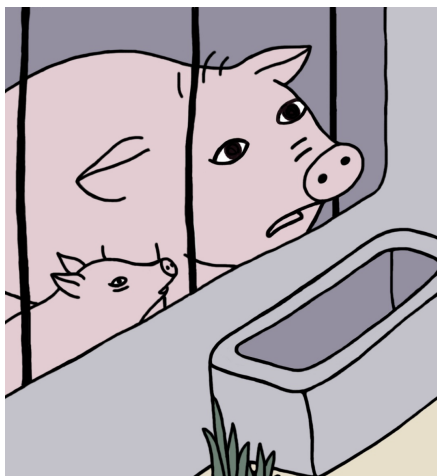
— Але кого вибрати?

І Настя знову розглядає свій список. Вони з Марічкою пригадали усіх неодружених хлопців на селі та у сусідніх селах, і навіть кількох наречених, які їздять до міста на заробітки. Усього нарахували п'ятдесят чотири хлопця. Потрібно вирішувати. Мама Насті дуже хоче онуків. А Настя нічого не хоче, але список пише.

Цілий місяць Настя просить Марічку запрошувати кавалерів то на ставок, то до саду. І дивиться уважно — може, вона комусь особливо подобається. Але не схоже, щоб було так. І ось всі строки минають. Зі списку залишається останній —

міський Стасик. Настя його й вибирає. Скоро весілля. Можна різати свиню.

Миколка дуже вразливий. Зовсім не витримує, коли ріжуть худобу або птицю на м'ясо, плаче й тікає. Тому мама Миколки сьогодні задалегідь посилає сина з пирогами у гості до Неоніли. Будинок Неоніли так далеко, що криків свині не буде чути. Решта дітей залишаються і підглядають через паркан.

Мотрона, плачучи, вказує на кнура, якого треба забивати.

— Чого плачеш? Весілля буде! — дивується Явдоха.

— Шкода, сама вигодовувала.

— Свиня вона на те й свиня.

— Ох, — закриває обличчя фартушком Мотрона і йде.

За будинком Мотрони серед високих старих яблунь на покривалі сидять Настя та Світланка.

— Думаю, ось тут нехай твоя мама зробить складку. — Мама Світланки — швачка, до якої стоять у черзі всі дівчата в селі.

— Ну ось ця складка вже зовсім зайва, — зі знанням справи доводить Світланка. Краще тут приробимо троянду.

— Атласну?

— Та хоч і атласну.

Їхня розмова переривається криком.

— Ну ось, схопили, — каже Світланка.

Свиня кричить. Миколчин тато коле і коле, а свиня все жива. Кров ллється так сильно, що Марічка дивитися не може, присіла біля паркану і затулила вуха долонями. А Тарас дивиться, як свиня б'ється в руках у шістьох чоловіків. Та ось крики змовкають, і свиня смикається тихіше, тихіше і завмирає.

Помста Тараса і Миколки

На городі стоїть весільне шатро. Столи розставлені на шістсот осіб: хіба це жарт — рідня з двох сторін! З кухніносять їжу, з льоху — самогон. Марічка підходить до найбільшого бутля і приміряється — як раз по її росту.

А через кілька годин гості сидять за столом, молодим приносять коровай. Молоді нічого не їдять з поставленого перед ними. Неймовірну сукню зшила мама Світланки для Насті — вся у квітах. Викрійка польська, наймодніша. Стасик у чорному костюмі, до лацкана прикріплена біла атласна квітка.

Приходять музиканти. Наречена танцює з усіма, кожному дарує стрічку. І з Тарасом танцює, і з Миколкою.

— Я знаю, що ми зробимо, — каже Тарас.

Тарасу вдається забрати туфельку нареченої.

Музиканти знову починають грати. Але що це? У нареченої немає туфлі! Гості регочуть, а свідок нареченого кричить, що купує туфлю.

Тоді Тарас виходить і продає туфлю, але не відразу, а поторгувавшись.

Помічники

Дід Петро кличе онуків лагодити дах. Нова черепиця складена під стіною будинку. Ігор лізе на дах, Андрій несе інструменти. Тарас і Миколка думають, що робити.

— Дід тут назбирав скарбів, — кричить Андрій. — Увесь дах завалений сміттям.

— А на трубі, взагалі, сидить курка! — каже Миколка.

— Товста і бурчить! Незадоволена, що ми їй заважаємо.

Старші брати, Андрій та Ігор, починають ходити по даху, скидають сміття вниз.

— Дивіться, тут щоденник! — Ігор витягує з гори сміття старенький пожовклий щоденник, який розсипається. — Одні двійки! Батькові треба показати.

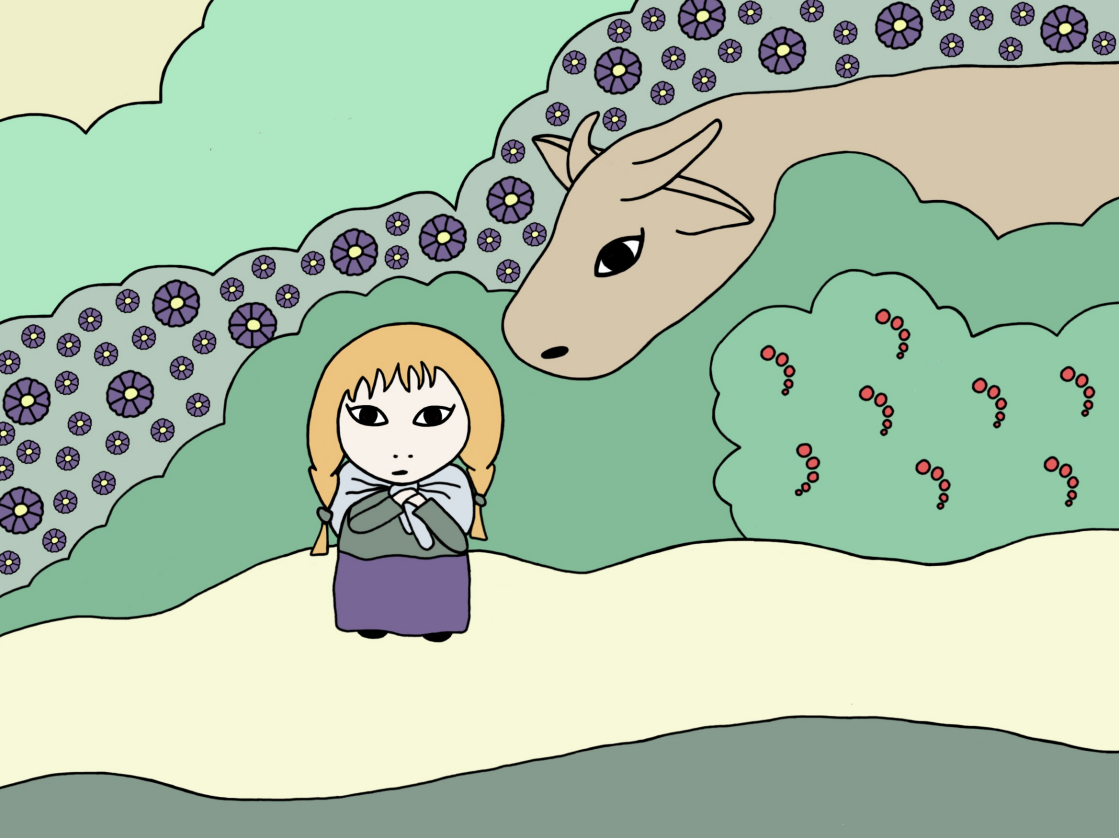
Миколка повзе дахом найдалі від усіх та знаходить купу старих газет. Він намагається ногою скинути газети вниз. Із купи газет вилітають оси. Хлопчики хапають дошки,

ганчірки та починають відмахуватися від жалючих ос.
Дід Петро, сидячи на лавці біля сараю та спостерігаючи за хлопцями, тре очі й дивується: таких ігор на даху він за все життя не бачив. Треба пояснити молоді, як лагодили дах у минулому! Але Миколка, за ним Тарас, Андрій та Ігор стрибають на стіг сіна та тікають до ставка. Глухий дід Петро залишається біля сходів, що впали.

Підходить товста курка і клює дідів чобіт.

— От молодь! — каже дід курці. — Пограли та втекли.
А хто ж тепер черепицю буде класти?

Про те, як серед білого дня на людей нападають дикі звірі

Марічка йде додому від тітки Неоніли та несе цілу верету моркви. Марічці увесь час здається, що хтось йде слідом за нею. Ні, насправді хтось сопе та пробирається за придорожніми кущами!

— Мабуть, хлопчаки, — каже Марічка. — Ау.

Ніхто не відповідає. У кущах хтось фиркає.

— Може, це дикий ведмідь або розлючений кабан? А може

— обидва?

Марічка біжить так швидко, як тільки може. Дикий звір теж біжить, проламуючись крізь зарості вздовж дороги. Марічка забирається на пагорби, перескакує з каменю на камінь. Але з того, як гойдаються кущі вздовж стежки, вона бачить, що чудовисько не відстає. Коли Марічка зупиняється, то дикий звір теж зупиняється та чекає. Попереду останнє поле. І стежка там вже йде серед трави, кущів-дерев немає.

Добігши до краю лісу, Марічка обертається. І тут величезна морда страшного чудовиська дивиться прямо їй в обличчя.

Марічка кидає верету з морквою і тікає.

Антоніна витягує відро з колодязя. Почувши крик дочки, вона виглядає за паркан і бачить Марічку, яка щодуху біжить полем. Антоніна кидає відро, кидається назустріч дівчинці. Вислухавши розповідь Марічки, Антоніна каже:

— Ходімо подивимось на це чудовисько!

— Ні, — впирається Марічка, — нізащо!

Але Антоніна тягне її за руку: — Де верету кинула?

Показуй!

І ось Марічка знову опиняється біля страшних чагарів. На узліссі, у хмарі квіткового пилку, серед ледачих метеликів та гудучих бджіл, стоїть корова тітки Неоніли та їсть моркву, розсипану на білій хустці.

Дракон

— А ми дракона завели!

Всяке бувало у Голохвастах. І кози, й вівці, й нутрії. Але драконів ніхто поки не заводив.

Задоволений Миколка сидить на великій бочці, а сільські дітлахи слухають його:

— Морда у дракона червона, страшна, очі чорні. А коли він виросте, буде пихкати вогнем. І я звелю дракону спалити того, хто мене образить!

— А скоро він виросте?

— Днями.

— Ми більше не будемо тебе кривдити, — кажуть діти.

— А можна подивитися на твого дракона?

— Можна, — каже Миколка. — Але дракон ще зовсім маленький, йому не можна заважати. — Ви приходьте по одному, приносьте драконівську їжу — пряники, цукерки, печиво, варення. Батьки ввечері йдуть, прибігайте та дивіться.

До вечора у Миколчиному дворі збираються маленькі паломники зі всього села. На лавці біля сараю складаються дари дракону. Червонопика, потворна істота, яку ніколи не бачили, сидить у загоні та вкрай незадоволена навалою відвідувачів. Страшенні нарости на морді та звисаюча м'ясиста борода, довга гола шия, скорчений дзьоб, чорне тіло, сховане у темряві сараю — все це наводить жах на діточок, які прийшли.

— А ну якщо він уже виріс і зараз пихне вогнем?

— Який він страшний!

— Ой, мамцю, справжній дракон!

— Миколко, я знайшов лише мариновані кабачки.

Це підійде?

— Давай-но сюди, недотепо! — Миколка бере банку в чергового прохача і пропускає його до дракона.

Наївшись шоколадок та пряників, увесь забруднений в солодошах, задоволений Миколка оголошує:

— Все, на сьогодні досить. Дракону потрібен відпочинок.

Приходьте іншим разом.

І виганяє гостей за ворота.

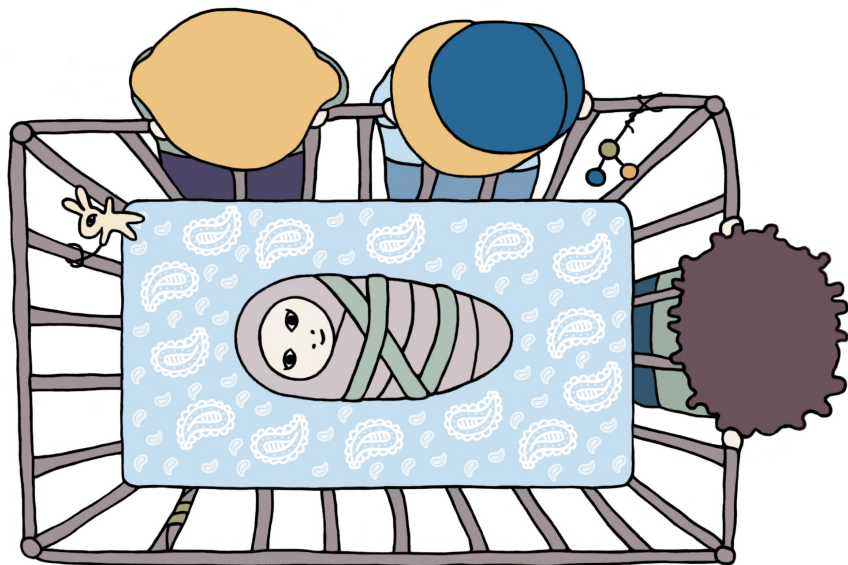
Коли дітлахи відходять далеко, і їхні захоплені розмови затихають, через паркан із сусіднього двору перестрибує Тарас. Він підсідає до Миколки, який поїдає варення, і питає:
— Це що тут у тебе було? Який дракон?

Миколка підсуває Тарасові гору солодоців.

— Це я індика показував. Їж швидше, зараз повернуться і все позабирають.

Невдала покупка

Марічка не грає у пісочниці, не дивиться за гусенятами та не грає в ляльки. У Марічки горе. Батьки купили нову дитину. Марічка скаржиться Миколці й Тарасу:

— Ця нова дитина увесь час кричить. Заважає спати вночі.

— Ти ж сама недавно була маленькою! — каже Тарас.

— Я не була такою гидкою. Та ще якби це була сестричка...

А то брат. У мене вже стільки братів! Навіщо мені ще один?

— Але й сестер у тебе багато — Настя, Світланка...

— Сестри зайвими не бувають!

— Певно, дівчаток розібрали до того, як твої мама й тато прийшли в сілпо, — каже Миколка.

— Я тобі сто разів пояснював, звідки з'являються діти, — говорить Тарас. — Ти нічого у цьому не розумієш, — встигає сказати Миколка до того, як Тарас кидається на нього.

— Ну ось, — зітхає Марічка, дивлячись на хлопчаків, які

зчепилися й котилися по траві. — Тепер і в мене вдома почнеться там-тара-там.

Увечері Марічка приходить до Тараса вдруге.

— Розкажи мені звідки з'являються діти.

— Відомо звідки. Лелека приносить.

— Звідки ти знаєш?

— Я вже дорослий, мені батьки розповіли.

— Ясно, — каже Марічка.

Вона йде через усе село до високого стовпа на узбіччі дороги, що веде у місто, і дивиться вгору. У величезному гнізді на одній нозі стоїть лелека.

— Навіть якщо лелеки і приносять дітей, то звідки ж вони їх приносять?

Дівчинка заходить до баби Явдохи:

— Бабо Явдохо, скажіть, а звідки лелеки беруть дітей?

— Боженька їм посилає.

Боженька — той, хто дав бабі Явдосі жовтенький секретний папірець. Іноді баба Явдоха дістає з-за дзеркала листок і водить по рядках пальцем, шепоче незрозумілі слова. Тато Марічки, голова колгоспу, дуже лається на Явдоху через Боженьку. Навряд чи тато і мама домовилися щодо нової дитини з Боженькою.

По дорозі назустріч біжить Миколка.

— Де люди дістають дітей?

— Ну скільки разів вам повторювати, — кричить Миколка.

— У сільпо! Дітей купують у сільпо!

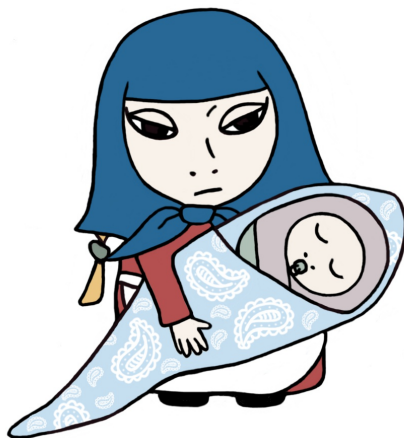
— Не може бути!

— Тільки так і може бути!

— Але ось Тарас каже, що їх лелека приносить, а баба Явдоха — що лелеки літають за дітьми до Боженьки.
— Лелеки — казки для малюків! Дітей купують у ма-га-зи-ні!
— А скільки коштують діти?
— Щоб купити дитину, треба багато грошей. П'ять мішків.
— П'ять мішків !!!! — Марічка обурена. — Краще купити замість дитини морозиво або сукню.

Вночі у будинку Марічки запалюється світло, батько й мати вибігають з дому. Починають гавкати собаки. Село прокидається. Запрягають віз. Дмитро їде у місто за міліціонером. Пропав новонароджений Маріччин братик. Марічка сидить біля вікна: дивиться, як метушаться дорослі, і думає, скільки грошей поверне магазин за цього бракованого крикливого малюка, якого вона віднесла у сільпо. Повернуть п'ять мішків грошей чи менше? І ще — чи повернуть ковдру? Вона, все-таки, така гарна, з мереживами.

Як Тарас ходив у розвідку

Давид, Дмитро та Миколка грають за армію червоних, а Тарас і Марічка — за білих. Усі червоні сховалися. Генерал Тарас велить одній половині свого війська — Марічці — лізти у розвідку на горище, завалене сіном, а другу половину — тобто себе — веде до курнику. Із сідал зістрибують кури, у повітря злітає пір'я. Десяток пухнастих курчат, стрибаючи один на одного, з пискотом вибігає з курника.

— Ну, що тут? — примружившись, оглядається у темряві генерал Тарас. Раптом він помічає якесь ворухіння у клітці для гусей і забирається туди. Дверцята клітки зачиняються — червоні прив'язують двері та, регочучи, тікають святкувати перемогу.

До сидячого у клітці Тараса підходять птахи. Якась курка взагалі сідає прямо над його головою. Тарас зганяє курку — ще знесеться — і думає, як же вибратися:

— Марічко, Марічко! — кричить він.

Марічка не чує. Вона на горищі.

— Поки Марічка прийде, можна й померти, — думає Тарас і намагається розрізати мотузку своїм складаним ножиком. Ось Тарас виповзає з клітки.

— Як же болять руки й ноги! Зараз я задам цим червоним! Ось ви де!

Генерал Тарас не вірить своїм очам. Непримиренні суперники — Марічка та червоні — грають в саду.

— О, Тарасе, — кричить Миколка. — Давай-но сюди!

Дивись, що нам дали! Це справжній хокей!

І Тарас, забувши про все на світі, кидається до маленького білого пластмасового поля.

Що ховає у сараї баба Явдоха

Навесні бабуса Тараса закрила сарай на замок. Ніколи такого не було, щоб замок висів на порожньому сараї.

Марічка думала, що баба Явдоха ховає скриню з діамантами, яку відкопала на городі. Миколка сперечався, що це нісенітниця, що діамантів бути не може, але якийсь скарб, напевно, Явдоха виявила. Тарас сміявся — було ж зрозуміло, що вся справа у старій швейній машинці, а закривається баба Явдоха від злодіїв.

— Від яких злодіїв? — цікавилися Марічка та Миколка.
І Тарас не знаходив відповіді.

У будь-якому разі, діти хотіли дізнатися, що зберігає баба Явдоха у сараї. Вони зламали стару дошку. Першою полізла Марічка, тому що вона менша від усіх на зріст та найхудіша.

Спочатку загуркотіли порожні відра, а потім пролунав крик. Тарас і Миколка злякалися, але теж полізли у сарай — виручати Марічку. Миколка проліз, а голова Тараса застрягла — ні туди, ні сюди. Тарас теж почав кричати, коли побачив, що Марічка стоїть у темряві та вказує на порожню труну. Так, у сараї була труна, а до стіни притулена могильна плита з портретом баби Явдохи!

— Що ж це, баба Явдоха насправді мертва і ходить сюди спати? І тут її могила? — заплакали Миколка і Марічка.

Прибігли дорослі. Син Явдохи, Петро, виніс дітей на світло. А Явдоха витягла Тараса.

Сусіди, які збіглися, стали питати:

— Що у тебе за труни у сараї, Явдохо?

— Що за труни, що за труни? Всього одна труна. Ось помру я, боронь Боже, — а дітям і клопотатись не треба. І камінь замовила без дати. Дату смерті вибити — і готово.

— У матері повна шафа приданого. Чотири сукні приготувала для похорону. Одних лише хусток — все село можна нарядити, — сміється Петро.

— Не голою ж у труну лягати. Он Мар'яну в чому ховали! А все від того, що не підготувалася!

— Ти, Явдохо, з глузду з'їхала! — каже сусідка і забирає Тараса, Миколку та Марійку їсти пиріжки. А дорослі обговорюють, чи гарний вийшов пам'ятник.

Кухарі

Тарас сьогодні з старшого. Всі дорослі поїхали у місто. Хліб уже з'їли, кашу з'їли, сир з'їли, солоні помідори з'їли. Нічого не вдієш, треба готувати їжу.

Тарас дістає горщик-чавунець:

— Що будемо готувати?

— Морозиво, — пропонує Марічка.

— Вареники, — пропонує Тарас.

— Це я не вмію.

— А що ти вмієш?

— Ну я бачив, як мама картоплю варить.

— А як вона варить?

— Чистить, водою заливає і на піч ставить.

Діти беруть ножі й витягують з мішка три картоплини.

— Яка у вас брудна картопля! — каже Марічка.

— Та й дрібна! — каже Миколка, у якого картопля вистрибує з рук.

— Айййй, — кричить Тарас. Він відрізав картопляну шкірку, але порізався та засунув палець до рота.

— Знаєте, давайте її так зваримо, раз не виходить почистити.

Діти кидають картоплю у чавунець, наливають воду.

— Щось вода дуже каламутна, — каже Марічка, піднімаючи кришку чавунця.

— Так і має бути, — каже Тарас. — Трішки повариться — і можна їсти.

Минає година, друга.

— Мабуть, час знімати з печі, — каже Марічка і притягує чавунець на стіл.

— Знаєш, Тарасе. У вас не тільки брудна й дрібна картопля. Але ще й піч не гріє. Вода ж бо зовсім холодна!

— Та все одно, вона так довго стояла на печі, що точно приготувалася.

Тарас з'їдає свою картоплину — зі зрізаним боком. Миколка — маленьку та прудку. Марічка — останню картоплину.
— І хрумтить же!

Діти задоволені:

— Нічого так приготували!

— Навіть краще, ніж мама!

— Так мама взагалі готувати не вміє!

Увова

Ніна Георгіївна поставила Миколці двійку. Миколка зробив у творі прикру помилку.

— Молодець, — сміється Тарас. Брати завжди повертаються зі школи разом. — Що за "увова"?! Як тобі це тільки спало на думку?!

— Розумієш, я хотів написати "У Вови був старший брат Саша, як у мене — старший брат Тарас". Але відволікся подивитися на Стьопку та Давида. Вийшло "увови".

Стьопка та Давид прогулювали твір, забулися і вибігли на шкільне подвір'я. Тому зробили вигляд, що несуть скло — пішли повільно, широко розставивши порожні руки.

Вчителька навіть сказала:

— Ось які молодці Степан і Давид! Ми про них погано думали, а вони такими помічниками ростуть, скло несуть!

— Що ж мені тепер робити? — запитує Микола. —

У щоденнику двійка.

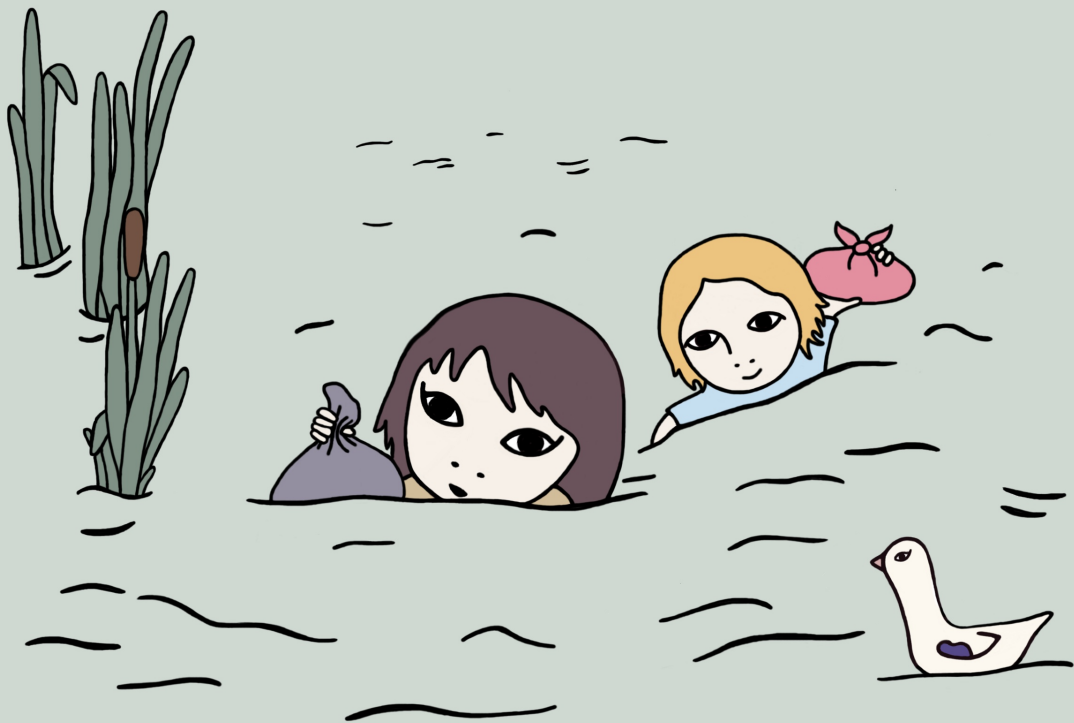
— Треба сторінку виривати. Або он закинь щоденник куди-небудь та скажи, що загубив.

— Мама тоді точно піде до школи.

Хлопчики доходять до ставка.

— Давай поб'ємося об заклад, що я перепливу швидше за тебе, — раптом каже Тарас і хутко біжить до ставка. Тарас кидається до води прямо в одязі, піднявши над головою ранець із книгами.

— Як би не так, — Миколка стрибає у воду, щосили намагаючись обійти брата.

Тарас обертається і стрибає на Миколку. Обидва хлопці на кілька хвилин ховаються під водою. А потім пливають далі.

— Що ж це таке?! — каже мама Миколки, висипаючи вміст мокрого шкільного ранцю на подвір'я. — І підручник мокрий, і щоденник, всі оцінки змилися.

Що тепер Ніні Георгіївні скажемо? Все мокре!

— Ех, — Миколка вдає, що засмучений. — Це я Тараса рятував зі ставка.

— Рятував Тараса? Це добре. Брата завжди виручай.

Тарас, який слухає цю розмову з вікна, заплющує одне око. Потім друге. І посміхається.

Баба Явдоха збирається вмирати

Марічка прийшла подивитися на маленьких кроликів.

Кроликів майже не видно у сіні, але чути, як баба Явдоха лається зі своїм сином Петром:

— Ти не правильно викручуєш, ось так треба...

Правою рукою вона закручує мокрий рушник від себе, лівою — до себе.

Петро робить зовсім навпаки.

— Ще раз дивись, — показує Явдоха.

Марічка витягає кошеня з сараю. Кошеня маленьке, руде, у ледве помітну білу смужку. Пухнасте.

Баба Явдоха знову не дає спокою Петру:

— Я тобі все у зошиті записала. На кілограм муки триста п'ятдесят грамів води...

Навіщо дядькові Петру рецепт пиріжків із вишнями? Баба Явдоха зовсім з глузду з'їхала...

Марічка заходить у курник і витягує щойно знесені курячі та качині яйця, складаючи їх у коморі на великий мішок із кукурудзою.

Баба Явдоха ходить по двору за Петром із великим кабачком і пояснює:

— Ось такі кружечки відрізатимеш... Оцту на один літр води будеш класти ..

Навіщо дядькові Петру рецепт маринованих кабачків?

— Навіщо Ви його вчите пекти пироги? — запитує Марічка, коли Петро не витримує і тікає з двору.

— А якщо вмру. А у нього навіть дружини немає. А якщо буде — тепер усі нездари безрукі. Хто ж йому пиріжків напече, хто ж йому помідорів насолить?! — і баба Явдоха починає плакати, витираючи сльози краєчками фартушка.

— А коли Ви вмрете, бабусю Явдохо? — запитує Марічка.

— Та вже скоро, скоро, онучко! — баба Явдоха глибоко зітхає і підіймається, йде доїти корову, а потім несе вбік кухні два відра молока та переливає у бак.

— Молоко! — кричать із воза, який зупиняється біля будинку.

— Молочник! — кричить Марічка.

І ось Явдоха біжить до воза із баком молока.

Баба Явдоха говорить молочнику:

— Ох, сили вже не ті. Якось без мене Петрик залишиться!

Подвиги

Тарас дуже злий. Миколці вдалося зістрибнути з високої вишні та зламати руку. Тепер Миколку всі жаліють, він перший герой на селі. У нього справжній гіпс! Весь ранок Тарас ображається і не заглядає у двір брата. Сидить біля зеленого паркану — вдає, ніби йому нецікаво перелазити до Миколки.

— Навідай брата, — кричить мама. — Занеси того хліба, що ми взяли у місті.

— Хліб треба занести. Та й нудно. Не до сопливого ж Стьопа йти, коли брат-герой — прямо за парканом, — думає Тарас.

— Гей, Миколко! — кличе Тарас, заглядаючи до сусіднього двору.

Що за справи?! Немає у дворі Миколки! А ну як він задумав щось цікаве і знову прославиться?! Треба терміново шукати брата! Тарас перестрибує через паркан, біжить по двору, оглядається — і на лавці Миколки немає, і на кухні немає. Тарас кладе хліб на стіл та біжить у садок. Так і є. Миколка в садку. Біля старої чавунної ванни. Мама Миколки збирає у ванну дощову воду — для поливу садку. Миколка чомусь стоїть, нагнувшись біля ванної, опутивши голову та плечі у воду.

— От так молодець! — ще більше ображається Тарас. — Я там сиджу, сумую, а він тренується дихання затримувати! Щоб мене на ставку обійти. І як довго витримує! А, може, він щось ховає? Ось як витягну його і по шиї надаю! Тарас хапається за сорочку брата і витягує його голову з води. Але щось з Миколкою не так — він осідає на землю. Його обличчя зовсім синє.

— Потонув! — здогадується Тарас. — Намагався обійти мене та ще й потонув! Це ж тепер всі тільки про нього й говоритимуть! — і Тарас зі злістю починає бити Миколку: — Я тобі покажу!

Миколка приходить до тям. Сидить, до пояса мокрий, і пояснює:

— Розумієш, я щось побачив на дні ванної і вирішив придивитися. Похитнувся і впав. А рука ж у гіпсі — вибратися не можу. Добре, що ти прийшов.

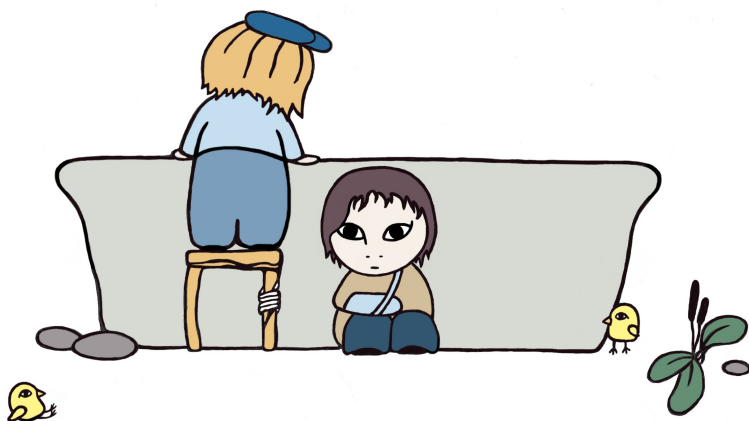
— А може, ти тренувався дихання затримувати?
Миколка тільки махає руками.

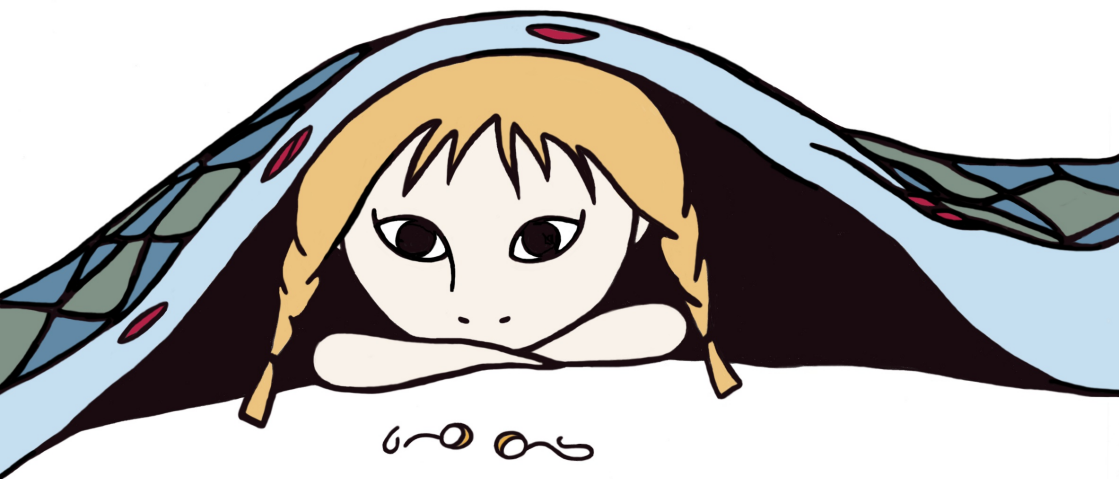
Однак треба переодягнути мокрий одяг, і хлопці йдуть до будинку, дістають зі скрині речі.

— Слухай, — запитує Тарас, — а навіщо ти все-таки з дерева стрибнув? Щоб мене обскакати?

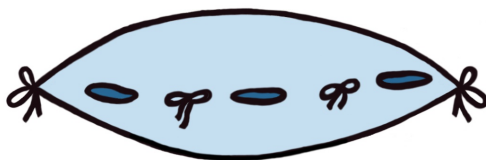
Миколка відводить убік загіпсовану руку, щоб одягти сорочку, і каже:

— Герої повинні здійснювати подвиги.

Кульчики

Марічці подарували золоті кульчики. Вуха у неї не проколоті, але коли-небудь мама обов'язково дозволить проколоти. Тепер точно дозволить, оскільки кульчики вже є. Та ще такі дорогоцінні — може, баба Явдоха все життя на них збирала гроші.

Марічка стоїть перед дзеркалом — то до одного вуха прикладе кульчик, то до іншого. То мамину кофтинку одягне і подивиться, чи пасують кульчики до кофти.

А що якщо розстебнути дужку? Подивитись, як замочок працює?

Марічка бере одного кульчика, і золота дужка ламається.

Марічка ховає кульчики в найдальніший кут шафи, і думає: — Що ж тепер робити? Зізнатися — насварять. А як же не зізнатися? Адже запитає, мама запитає, де кульчики...

Сім'я збирається на обід. Марічка сидить ледве жива. Нічого не може їсти, все боїться, що хтось запитає про кульчики, а збрехати вона не зможе. Але дорослі зайняті своїми розмовами.

Прибігають подружки. Марічка грати не хоче — боїться, що розмова зайде про кульчики і доведеться їх показати.

Минає вечір. Усі збираються спати. Марічка йде у свою кімнату і робить вигляд, що заснула. Але насправді вона не спить. Вона перевертається з боку на бік. Слухає, як прибирають зі столу, як забирають посуд, як вкладаються спати. Марічка підходить до шафи і дістає кульчики. Тепер вона тримає їх у жменьці, під подушкою.

У віконці з'являється місяць. І Марічка дивиться, дивиться на нього. А місяць такий золотий, як і кульчики. Ось місяць котиться за стіг сіна і Марічка не витримує, підхоплюється з ліжка і біжить до маминого ліжка:

— Мамо!

Мама прокидається, запалює світло:

— Що трапилося?

Марічка не може говорити, тільки плаче.

— Що трапилося?

Марічка розкриває долоньку і показує зламаний кульчик.

— І ти через це весь день така? І не спиш?

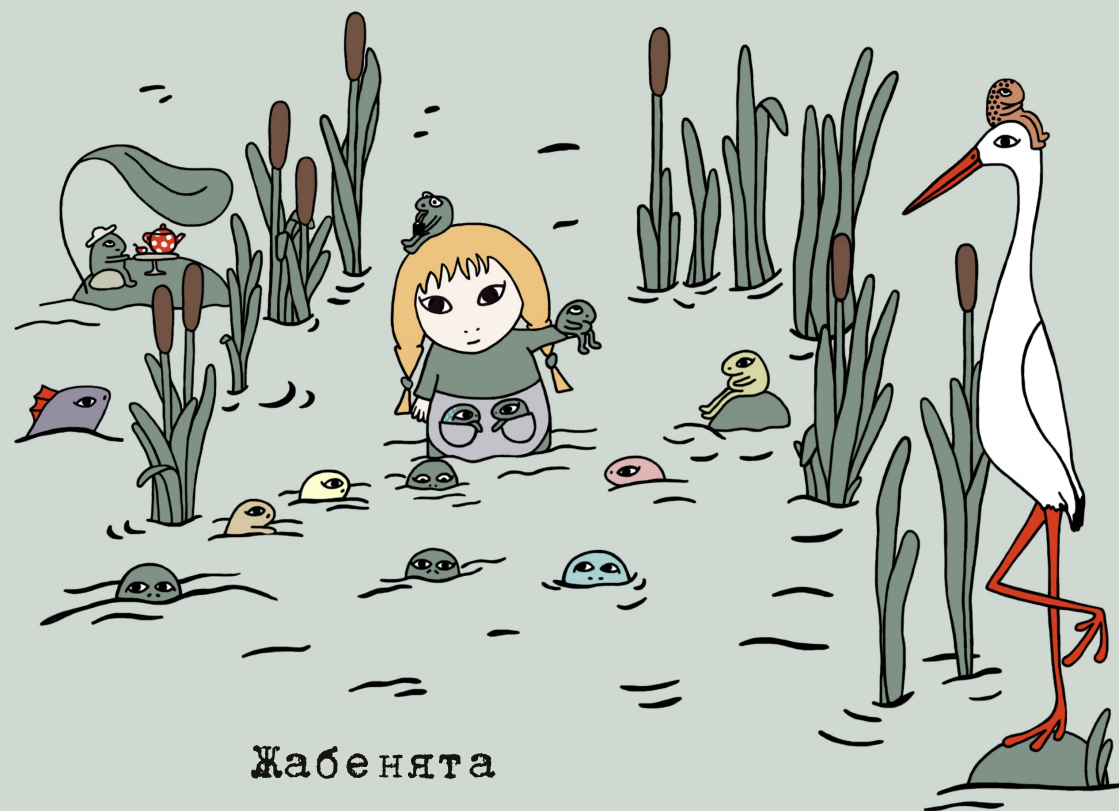
Марічка киває.

— Віднесу майстру, він полагодить.

— Правда? Полагодить? — запитує Марічка.

— Правда.

— Добре спиться, коли не треба нічого ховати в шафі! — думає Марічка, засинаючи у своєму ліжечку.

Жабенята

Скільки жабенят навесні на ставку! Марічка ходить навколо води і не може надивитися — помаранчеві, рожеві, салатіві, смарагдові жабенятка, малятка з жовтими спинками, з чорними цятками, з блакитними смужками — яких тут тільки немає! Берег біля ставка невисокий і до жаб можна дотягнутися паличкою.

— А що якщо дістати одну жабку? — думає Марічка. І ось вже у неї в руці жабеня, схоже на шматочок цегли — червоне, ніби обпалена глина.

— Це найкрасивіше жабеня на землі! — каже Марічка. — Яке воно крихітне!

Марічка набирає жаб у поділ, за пазуху. І цю хочеться взяти, і ту. Жаби стрибають, повзають під сукнею, а деякі навіть квакають. Чуєш?

Тепер можна йти додому і розглянути жаб краще, розклавши їх на підлозі кімнати. І Марічка починає йти повільно-повільно, щоб не повбивати жабенят. Марічка йде повз зарості, де на неї колись нападали дикі звірі. Тобто це спочатку Марічка подумала, що за кущами дикі звірі. А виявилось, що це корова тітки Неоніли йшла за веретою, повною моркви. Але тепер Марічка нічого не боїться і несе жаб через пагорби до дороги і далі, широкою головною вулицею. Добре, що Тарас і Миколка не грають біля будинку — а то відібрали б жабенят. Марічка доходить до своєї хвіртки, заходить у будинок.

Мама Марічки, Антоніна, з самого ранку пече пироги. Вона у фартушку, засипаному борошном. А на столі на дерев'яній дошці лежить тісто. Дід Петро теж тут, сидить, щоб контролювати пироги і давати корисні поради. Антоніна зовсім не звертає уваги на поради, але дід продовжує говорити.

Марічка показується на порозі кухні, і Антоніна дивиться на неї:

— Що це з тобою, чому сукня ворухиться?

Антоніна нахиляється і поправляє Маріччину сукню, жаби починають вистрибувати.

— Та що ж це таке? — кричить Антоніна.

— Скільки холодушок! — каже дід Петро.

Марічка намагається ловити жаб, але вони залазять під стіл, під лавку, під скриню, у відро, стрибають у відкритий підвал.

Увечері дід Петро та Марічка сидять на лавці біля паркану.
— Бідні мої жабки! — каже Марічка.

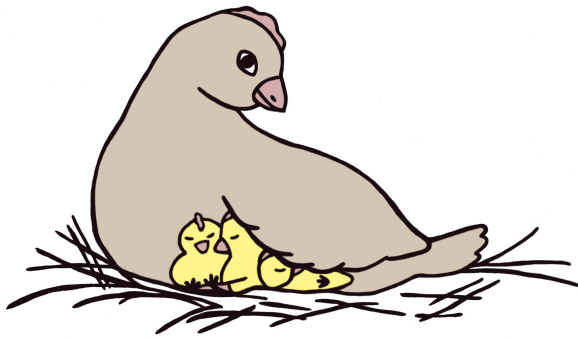
— Щось мені погано. Це, мабуть, від того, що я багато
пирогів з'їв! — каже дід Петро.

— Знову дід багато пирогів з'їв. Краще б він порахував,
скільки горілки випив! — каже Антоніна, відкриваючи двері,
щоб випустити жаб на вулицю.

Зміст

Миколка і Тарас колядують	3
Дід Петро полює	7
Поросятка тітки Неоніли	8
Миколка, Тарас та Марічка пасуть корів	11
Трактор	12
Час фарбувати гусей	14
Похід	16
Ластівка	18
Чесність	19
Банка молока	20
Буркун	23
Весільна свиня	24
Помста Тараса і Миколки	27
Помічники	28
Дикі звірі	30
Дракон	32
Невдала покупка	34
Як Тарас ходив у розвідку	38
Що ховає у сараї баба Явдоха	39
Кухарі	41
Увова	42
Баба Явдоха збирається вмирати	44
Подвиги	46
Кульчики	48
Жабенята	50

Текст і малюнки: Любава Малишева
Перевод и корректура: Ангеліна Мошева,
Ірина Бортнік, Анастасія Бортнік

www.lubava.info

